

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 4P/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8622200285
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:8622200285.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom Mgr. Tomášom Sarakom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti V. Y., nar.XX.XX.XXXX a O. Y., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, deti rodičov S. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. č.XXX/X, N. a V. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. č.XXX/X, N. o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom takto

rozhodol:

I. L. maloleté deti V. Y., nar.X.X.XXXX a O. Y., nar.XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok v bežných veciach.

II. Otca zaväzuje prispievať na výživu maloletého V. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení zmien a doplnkov od 22.2.2022 a na výživu maloletého O. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v znení zmien a doplnkov od 22.2.2022.

III. Bežné výživné je splatné k rukám matky maloletých do 20-tého dňa v mesiaci vopred.

IV. Dlh na výživnom za dobu od 22.2.2022 do 31.5.2022 u maloletého V. vo výške XX,XX eur a u maloletého O. vo výške XX,XX eur povoľuje otcovi splácať v splátkach po 10,-eur mesačne u každého z nich spolu s bežným výživným počnúc bežným výživným za mesiac nasledujúci po právoplatnosti rozsudku s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky nastáva splatnosť celého plnenia.

V. V prevyšujúcej časti návrh matky zamietá.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 22.02.2022 bol súdu doručený návrh matky maloletých na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom v ktorom žiadala, aby súd tieto zveril do jej osobnej starostlivosti s tým, že bude oprávnená a povinná ich zastupovať a spravovať ich majetok a aby súd otca zaviazal prispievať na výživu maloletého V. výživným vo výške 150,-eur mesačne a maloletého O. výživným vo výške 100,-eur mesačne plateným vopred k rukám matky vždy 20.dňa v mesiaci počnúc dňom 1.2.2022.

2. Návrh odôvodňovala tým, že s otcom maloletých detí nežijú spolu, pôvodne bývali v 2 izbovom byte, ktorého vlastníčkou je jej matka, ale z dôvodu jeho častého požívania alkoholických nápojov a hrania automatov ho jej matka v septembri 2021 z domácnosti vyhodila. Tvrdila, že otec detí privyrábal si brigádami, no žiadne finančné prostriedky jej nedával, stalo sa, že zakúpil potraviny, ako rožky a jogurt,

vyhráždal sa jej násilím. Ona je nezamestnaná, vykonáva aktívne práce, poberá dávku v hmotnej núdzi ktorá v januári 2022 vyplatená jej bola vo výške 268,70 eur a prídavky na deti v sume 51,76 eur mesačne. Uviedla, že maloletý V. navštevuje 2.ročník na Súkromnom odbornom učilišti v Stropkove a maloletý O. 6.ročník CZŠ v Stropkove, bývajú v spoločnej domácnosti s jej matkou, kde matka platí elektrinu v sume 70,-eur mesačne a navrhovateľka platí nájomné v sume 96,10 eur mesačne. V návrhu uviedla, že otec maloletých od februára 2022 začal pracovať v ČR prostredníctvom pracovnej agentúry.

3. Otec maloletých k návrhu matky písomne sa nevyjadril, nedostavil sa ani na nariadené pojednávania z ktorých sa telefonicky ospravedlnil, čo odôvodnil tým, že žije v Čechách, momentálne je bez práce a kvôli nedostatku finančných prostriedkov má veľký problém vycestovať, uviedol, že na maloleté deti každý mesiac platí. Predložil súdu dôkaz o ukončení pracovného pomeru, potvrdenie o mzde za február a marec 2022 a potvrdenie o odoslaní sumy 60,-eur matke maloletých dňa 26.04.2022.

4. Matka maloletých na pojednávaní uviedla, že od sestry otca detí vie, že tam kde pracoval už nepracuje, žije v Čechách so svojou priateľkou, nie je pravdou, že platí výživné, nič jej neplatí. Pri výsluchu uviedla, že maloletý syn V. má zdravotné problémy, retarditu 1.stupňa, chodí s ním na vyšetrenia, na neurológiu do Vranova, Prešova a Košíc, výdavky s tým spojené sú cca 35 až 40,-eur. Čo sa týka ostatných výdavkov na deti, na desiate do školy pre nich vynakladá cca 10,-eur týždenne na každého z nich, celkové výdavky na každého z nich sú cca 75,-eur mesačne. Ona je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi, ktorú jej teraz znížili. Otec sa s deťmi nestretáva ani s nimi nekomunikuje.

5. Kolízny opatrovník po prešetrení rodinných a výchovných pomerov a zisťovaní názoru maloletých na vec, ktorá sa ich týka navrhol deti zveriť do osobnej starostlivosti matky, ktorá má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o ne a túto aj v súčasnosti riadne zabezpečuje. Vzhľadom na situáciu matky ako poberateľky dávky v hmotnej núdzi vyplácanej jej preddavkovo, schopnosti a možnosti otca a jeho príjem navrhol určiť otcovi minimálne zákonné výživné. Matka maloletých s tým súhlasila. Čo sa týka styku otca s deťmi, keďže

-3-

4P/7/2022

rodičia nežiadali jeho úpravu a táto nie je potrebná, navrhol styk neupraviť aj s poukazom na to, že starší syn čoskoro bude plnoletý.

6. Podľa § 36 ods.1 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“) rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, § 25 a 26 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> sa použijú primerane.

7. Vykonaným dokazovaním, výsluchom matky maloletých a oboznámením sa s obsahom rodného listu maloletých súd zistil, že rodičia maloletých nie sú manželia, od septembra 2021 nežijú spolu, otec maloletých momentálne žije v Českej republike. Pretože nedošlo k dohode rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým, boli splnené podmienky pre rozhodnutie súdu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým V. a O. podľa ustanovenia § 36 ods. 1 Zákona o rodine za primeraného použitia § 24, 25 Zákona o rodine. V zmysle ustanovenia § 24 ods. 1 Zákona o rodine rozhodnutím súd upraví výkon rodičovských práva povinností k maloletému dieťaťu rodičov, ktorí spolu nežijú, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

8. Podľa ustanovenia § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na

výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

9. Podľa § 25 ods.1, 2 a 4 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

10. Podľa § 62 ods.1 a 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods.3 Zákona o rodine Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom

-4-

4P/7/2022

rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

12. Podľa § 62 ods.4 a 5 Zákon o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods.1 Zákon o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. Podľa § 77 ods.1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Výsluchom matky maloletých a zo správy kolízneho opatrovníka o prešetrení rodinných a výchovných pomerov v rodine súd zistil, že maloleté deti sú v osobnej starostlivosti matky. Matka s maloletými v súčasnej dobe býva u svojej matky v byte, ktorý patrí starej mame maloletých z matkinej strany. Matka je nezamestnaná. Matka aj kolízny opatrovník navrhli, aby maloletí boli zverení do osobnej starostlivosti matky, voči čomu otec, ktorý sa odsťahoval do Čiech nenamietal. Neboli zistené žiadne okolnosti, ktoré by bránili tomu, aby maloleté deti zostali naďalej v osobnej starostlivosti matky, ktorá ju aj v súčasnosti fakticky zabezpečuje. Preto súd maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude v bežných veciach aj zastupovať a spravovať ich majetok.

17. Pokiaľ ide o úpravu výživného zo strany otca pre maloletých V. a O., matka v návrhu žiadala, aby bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého V. výživným v sume 150,-eur mesačne a na výživu maloletého O. výživným v sume 100,-eur mesačne. Neskôr v konaní, na pojednávaní uviedla, že navrhuje určiť minimálne výživné.

18. Vykonaným dokazovaním, vylúchom matky maloletých a oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov o výške príjmov rodičov maloletých súd zistil, že matka maloletých je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi, ktorá v januári 2022 vyplatená jej bola vo výške 268,70 eur. Po zamestnaní sa otca maloletých došlo k jej zníženiu. Vo februári a marci 2022 vyplatená jej bola už len dávka vo výške 220,60 eur. Okrem toho poberá prídavky na deti 51,76 eur mesačne, iný príjem nemá. Potreby maloletých zodpovedajú ich veku, na výživu, ošatenie a hygienické potreby, pričom matka k výške týchto nákladov uvádzala, že mesačne sú na jedno dieťa cca 75,-eur, s maloletým V. chodí okrem toho na neurológiu čo ju ročne stojí cca 35 až 40,-eur. Matka s deťmi v súčasnej dobe žije v spoločnej domácnosti s so svojou matkou

-5-

4P/7/2022

a bratom, náklady na domácnosť majú podelené tak, že ona hradí nájomné v sume 96,10 eur mesačne, matka platí elektrinu.

19. Otec maloletých žije v Českej republike. Z pracovnej zmluvy zo dňa 3.2.2022 bolo zistené, že od tohto dňa pracoval pre pracovnú agentúru O. K. s.r.o. ako montážny robotník výrobkov a zariadení. Jeho príjem za február 2022 po prepočte na menu euro bol cca 479,-eur, za mesiac marec 2022 to bolo cca 333,-eur. Z dohody o rozviazaní pracovného pomeru zo dňa 18.03.2022 súd zistil, že jeho pracovný pomer dňa 18.03.2022 skončil, dôvod v dohode na žiadosť zamestnanca nebol uvedený. Podľa matky otec detí žije v Čechách so svojou priateľkou, ktorá má tiež deti, ale tie nie sú jeho. Matka nevie, či okrem ich spoločných dvoch detí má otec aj inú vyživovaciu povinnosť. Okrem práce otca pre agentúru DUO K. s.r.o. matka nevie, žeby otec predtým, či potom niekde pracoval, ak tak len brigádne.

20. Vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletých a zo schopností a možností rodičov, prispievať na výživu maloletých pri zohľadnení osobnej starostlivosti matky o deti súd dospel k záveru, že vzhľadom na zistené schopnosti a možnosti otca maloletých bolo dôvodné zaviazat' ho prispievať na ich výživu len minimálnym zákonným výživným, ktoré musí platiť každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti a možnosti. Otec zamestnaný bol jeden a pol mesiaca, do 18.3.2022, pracoval za minimálnu mzdu. Podľa § 62 ods.3 každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (v súčasnosti ide o sumu 29,87 eur). Nebolo zistené, aby v možnostiach a schopnostiach otca bolo platiť vyššie výživné. Touto sumou ako bežným výživným zaviazal súd otca prispievať na výživu maloletých od 22.02.2022, teda odo dňa doručenia návrhu súdu (§ 77 ods.1 Zákona o rodine), keďže neboli zistené, ani tvrdené matkou dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce spätnú úpravu.

21. Z potvrdenia o odoslaní sumy 60,-eur matke maloletých dňa 26.04.2022 (čl.55 spisu) súd mal za preukázané, že otec prispel na výživu maloletých po 22.02.2022 len sumou 30,-eur na každého a tak mu vznikol za dobu od 22.02.2022 do 31.05.2022 dlh na výživnom vo výške 67,08 eur u každého z maloletých (t.j. 3 mesiace x 29,87 eur sa rovná 89,61 eur + 7,47 eur ako alikvotná časť výživného za 7 dní februára 2022 sa rovná 97,08 eur mínus uhradená suma 30,-eur na dieťa). Preto vo štvrtom výroku tohto rozsudku súd uložil otcovi povinnosť tento dlh na výživnom uhradiť, a to vzhľadom na jeho možnosti a schopnosti v pravidelných mesačných splátkach po 10,-eur spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania počnúc bežným výživným za mesiac nasledujúci po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo i len jednej z nich.

22. V prevyšujúcej časti súd návrh matky ako nedôvodný zamietol. Pokiaľ ide o úpravu styku, tá nebola žiadaná ani potrebná, preto ho súd neupravoval.

23. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak, a keďže nebol zákonný dôvod ale ani návrh na iné rozhodnutie o trovách konania, súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku VI. tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Svidník.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP). Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).